

ANNA FOUSKOVÁ, TEREZA SUCHÁNKOVÁ / 17. 4. 2023

Chci si udržet autorský přístup k tvorbě. Rozhovor s Trn Thanh Mai

V pondělí 17. dubna uvede kino Ponrepo programový večer *Rodina není důležitá. Je to všechno!* Pásmo se zaměří na filmy z Vietnamu a o Vietnamu, ale také na snímky českých tvůrců s vietnamskými kořeny. Jedním z hostů bude Trn Thanh Mai, která studuje v ateliéru Animace a filmu na UMPRUM.

V Ponrepu uvedeš dva krátké filmy, které jsi vytvořila v rámci studia. První se jmenuje *Martin a Thanh*. Proč ses rozhodla věnovat právě příběhu svých rodičů?

V rámci ateliérového zadání jsme měli reagovat na téma 100 let Československa. Napadlo mě se zaměřit jen na jeden historický úsek a soustředit se na rodinnou historii. Moji rodiče sem přišli kolem roku 1986. Bylo to na základě domluvy mezi socialistickým Československem a socialistickým Vietnamem. Proběhlo tu několik pracovních pobytů, během kterých Vietnamci přijížděli do Československa. Přijeli vždy třeba na tři nebo na pět let; první rok se učili česky a potom pracovali v různých fabrikách. Moji rodiče byli nějakou dobu v textilce, potom zase v automobilce. Protože přijeli koncem osmdesátých let, zažili rok 1989, po kterém automaticky zanikly smlouvy s Vietnamem. Vietnamci se sice nemuseli vrátit, ale bylo nutné, aby si tady našli práci. Rodiče si nakonec založili živnost. V tom filmu mluví můj táta a řeší, jestli zůstat v Česku, nebo odcestovat jinam. Hodně Vietnamců, kteří měli stejnou možnost jako moji rodiče, odcestovalo do Německa nebo do jiných států. Rodiče se rozhodli zůstat nejen z ekonomických důvodů, ale také protože si tu zvykli a líbilo se jim tady.

Jak tě napadlo použít ve snímku materiály z rodinného archivu?

Krátce předtím, než jsme dostali zadání vytvořit minutový film, jsem zrovna viděla nějaké fotky svých rodičů a připadaly mi vizuálně přitažlivé. Mají jich z osmdesátek a devadesátek opravdu hodně. Kvůli tomu jsem potom zhlédla rodinná videa a připadala mi jak obsahově, tak vizuálně pro tenhle projekt vhodná. Materiálu jsem nakonec měla tolik, že bylo docela náročné vybrat, co použít, aby ten film dával smysl.

Druhý film *Mezi regály*, který byl tvým bakalářským projektem, se věnuje životu dětí a mladých lidí ve vietnamských večerkách. Proč jsi zvolila právě toto téma?

Po prvním filmu jsem se chtěla dále věnovat nějaké osobnější tématice. K tomuhle tématu mám blízko, protože jsem vyrůstala v podobném prostředí jako respondenti. Ty jsem vybrala z lidí ve svém okolí, hlavně z kamarádů nebo příbuzných v mém věku.

Proč jsi zvolila kombinaci techniky 2D animace s reálnými záběry?

Kreslená animace je mi obecně hodně blízká a reálné záběry jsem použila, protože mi ty obchody připadají vizuálně zajímavé a bohaté. Dřív jsem si docela často fotila vtipné trashové grafické montáže nebo etikety, které se mi líbily. Přemýšlela jsem nad tím, proč jsem to vůbec dělala, a mám pocit, že to souvisí právě s tou večerkou. Protože jsem byla podobnými věci obklopená, měla jsem asi tendenci si jich víc všimnout.

Audio stopu jsi zpracovávala sama?

Ano, sama. Když jsem si šla něco koupit do večerky nebo jsem byla doma, tak jsem si na mobil nahrávala různé zvuky. Za respondenty jsem jezdila většinou nahrávat k nim domů. Zvuk jsem chtěla mít takový reportážní, aby v něm byl i takový „duch“ večerky. Postprodukčně pak bylo docela náročné udržet zvukové složky vyrovnané.

Který z projektů, na nichž ses podílela, byl pro tebe nejzásadnější?

Na tom největším jsme pracovali před rokem. Šlo o seriál *Wunderbaum*, který vznikl jako spolupráce studentů UMPRUM s Českou televizí. Kurátory projektu jsme byli já a Matej Mihályi. Vytvořili jsme společně první epizodu s názvem *Šutr* a nastavili celkový rámeček projektu. Určili jsme také postavu, která se objevovala v každém z dílů, a rozhodli, že to bude multižánrový projekt. Na každé epizodě se vždy podíleli dva studenti z UMPRUM a epizod vzniklo celkem šest.

Napadá tě někdo, kdo se u nás snaží dělat animovanou tvorbu pro dospělé?

V našem ateliéru jsou třeba animátoři Vojta Kočí a Filip Tatýrek, kteří se věnují autorské animaci. Filip může dělat věci pro děti, ale díky jeho stylizaci jsou vhodné i pro dospělé. Aktuálně pracuje na filmu, který by měl jít do distribuce. Dále mě napadá Jan Saska, který studoval na FAMU a teď dělá na filmu *Hurikán*. Dokonce vede [blog](#), kde ukazuje složitý proces výroby. Ostatní pracují spíše na věcech pro děti, protože mnoho jiných možností není.

Novým směrem, kterým se vydává hodně lidí, např. Diana Cam Van Nguyen (*Milý tati*), jsou v poslední době animované dokumenty. Určitě vznikají věci, které jsou úspěšné, ale přijde mi, že se o nich moc neví a je to stále okrajový žánr.

Škoda, že je složité dostat do kin podobně laděný dlouhometrážní film.

Hlavně je velká škoda, že se více nepromítají předfilmy. Nejen ty animované, podobně zapadnou i hrané krátké filmy, protože spousta lidí vůbec neví, že krátkometrážní filmy existují. I moje máma se mě ptala, proč dělám pětiminutový film, protože to nikoho nezajímá.

Myslíš, že české streamovací služby to mohou v rámci strategie hledání originálního obsahu změnit?

Myslím, že ano. Na světové platformy se také začínají umisťovat krátkometrážní filmy a to by mohlo pomoci.

Jaké máš plány do budoucna?

S kamarády jsme se bavili o tom, že bychom založili studio. Chtěli bychom si udržet autorský přístup k tvorbě a snažit se ji dostat ven. To je ale hodně výhledově, teď ho zakládáme s vidinou obživy po škole.